گزارش

نامه نمایندگان خانه سینما

● **شرق:** نمایندگان اصلاح اساسنامه خانه سینما متشکل از فرهاد توحیدی، ابراهیم مختاری و جمال خندان طی نامه‌ای به هیات‌مدیره این خانه، نکاتی را درخصوص روند رسیدگی به بازگشایی خانه سینما مطرح کردند. این نامه واکنشی به اظهارنظر رییس سازمان سینمایی بود که در برنامه ۲۰:۳۰شبکه دوم سیمای جمهوری اسلامی ایران پخش شد. متن نامه به این شرح است:

۱- تمامی جلسات نمایندگان سه طرف ذی‌نفع در موضوع اساسنامه خانه سینما تنها به قصد اصلاح بندهایی از اساسنامه خانه سینما برگزار شد و منظور دیگری از جمله تاسیس موسسه‌ای جدید در میان نبود. از این رو ماده‌ای که به تاسیس خانه سینما توسط موسسان اشاره دارد حفظ شد و به امضای هر سه طرف رسید.

۲- در اصلاح اساسنامه بر سر همه مفاد و تبصره‌های آن اجماع حاصل شد جز چند مورد اختلاف زیر:

۱-۲ در ماده مربوط به ناظر مالی خانه سینما میان ما و نمایندگان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بر سر امضای چک‌ها و اسناد تعهدآور خانه سینما در هزینه‌کرد کمک‌های وزارت ارشاد به خانه اختلاف‌نظر وجود داشت. ما امر نظارت و رد یا قبول اسناد را پذیرفتیم اما الزام امضا و اسناد تعهدآور را توسط ناظر مالی نپذیرفتیم. این ابراز مخالفت زیر امضای نمایندگان خانه ثبت شد. گفتنی است چنین خواسته‌ای با «ضوابط و مقررات تاسیس مراکز، موسسات، کانون‌ها و انجمن‌های فرهنگی و نظارت بر فعالیت آنها مصوب ۱۳۷۶/۸/۸ شورایعالی انقلاب فرهنگی» که حدود اختیارات و مسوولیت‌های وزارت ارشاد را تعیین کرده در تعارض است.

۲-۲ نمایندگان وزارت ارشاد بر گنجاندن ماده‌ای مبنی بر الزام نصب پرچم در اماکن مربوط به خانه سینما و محل برگزاری مراسم سینمایی اصرار داشتند که به اعتقاد ما چنین اموری مربوط به نحوه تشریفات برگزاری جلسات هیات‌مدیره خانه سینما و مراسم است که در صورت لزوم باید در آیین‌نامه‌های پیوست اساسنامه ذکر شود و شأن اساسنامه‌ای ندارد. بنابراین با نوشتن چنین ماده‌ای مخالفت کردیم.

۳-۲ اضافه کردن پسوند جدیدی به نام خانه سینما و تبدیل نام خانه سینما به خانه سینمای جمهوری اسلامی را با غیردولتی بودن خانه سینما در تعارض می‌دانستیم و این پسوند را ویژه نهادها و موسسات دولتی می‌دانیم. کمااینکه هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران، یا راه‌آهن جمهوری‌اسلامی ایران و نهادهای دولتی دیگر از راه همین پسوند است که وابستگی دولتی‌شان برای ارباب‌رجوع آشکار می‌شود و به‌عکس خانه هنرمندان ایران یا خانه موسیقی ایران، خانه تئاتر ایران یا خانه سینمای ایران به دلیل منع از کاربرد چنین پسوندی ماهیت دولتی ندارند.

۴-۲ نکته دیگر ثبت اساسنامه اصناف عضو خانه سینماست که چون طول انجام آن روشن نبود با تبصره‌ای مرحله تحویل اساسنامه‌های آنها را به مرجع ذی‌ربط پیش‌بینی کرده‌ایم. بدیهی است خانه سینما پس از ثبت اساسنامه انجمن‌های عضو، با توجه به ضوابط پیش‌بینی شده می‌تواند انجمن‌های صنفی جدید را که مشابه اصناف عضو پیشین نباشند پس از طی تشریفات پیش‌بینی شده در اساسنامه به عضویت بپذیرد. امر بدیهی را مکرر می‌کنیم که از آغاز اختلاف مدیریت کنونی وزارت ارشاد با خانه سینما تا روزهای پایانی مرحله اصلاح اساسنامه، همه مذاکرات حکایت از وجود خانه سینما با ایرادهایی حاشیه‌ای بر آن دارد.

از این رو مصاحبه اخیر معاونت سینمایی وزارت ارشاد در برنامه ۲۰:۳۰ شبکه دوم سیما را مبنی بر تاسیس خانه سینما، خارج از تمامی توافقاتی می‌دانیم که تا این تاریخ از سوی همان وزارتخانه و شخص ایشان پذیرفته شده و نمایندگان وزارت ارشاد جهت اجرای آن در جلسات اصلاح اساسنامه خانه سینما شرکت کرده‌اند.

پیشنهاد آخر هفته

روایتی از ۱۰۰ سال هنر ایران روی دیوار رفت

«کمال‌الملک» در گالری شکوه

● **شرق:** گالری شکوه، با نمایشگاهی با شکوه از بزرگان و جوانان هنرمند ایرانی به استقبال سال‌نو شمسی می‌رود. عصر جمعه هجدهم اسفند ۹۱، نمایشگاه روایتی از صدسال هنر ایران با نمایشگاه گردانی بهنوش فروتن (مدیر گالری شکوه) در این گالری دایر خواهد شد که آثار حدود ۶۰ هنرمند دیروز و امروز ایران را به تماشا می‌گذارد که در میان آنها دو تابلوی ارزشمند از کمال‌الملک هم حضور دارد و از نخبگان و بزرگان هنر ایران هم آثار ماندگاری رونمایی می‌شود. بهنوش فروتن درباره دلایل برپایی این نمایشگاه گفت: «روند تند جریان‌های هنری چنان است که گاه یادمان می‌رود کجا بودیم و از کجا آمده‌ایم، همیشه با احترام به نبض تند تحولات، لازم است گاهی به پشت سرمان، پیشینه‌مان و آثار پیشکسوتانمان دقت و نظاره و برای بازیابی هویت فرهنگی‌مان آنها را بازیابی و بازخوانی کنیم، با چنین رویکردی «روایتی از ۱۰۰ سال هنر ایران» را طراحی و اجرا کرده‌ام تا بخشی از شناسنامه تصویری‌مان را مرور کنیم.» وی گفت: «در این نمایشگاه آثار نقاشی و نقاشی‌خط توامان روی دیوار می‌روند و تلاش شده است در هر بخش با تمرکز بر جنبه‌های مدرنیستی و جریان‌سازی هنرمند، آثار درخورتوجهی گردهم‌آید. گالری شکوه واقع در چهارراه فرمانیه، بلوار شهید اندرزگو، خیابان سلیمی شمالی، کوچه امیر نوری، شماره ۱۹ است و علاقه‌مندان می‌توانند هر روز از ساعت ۱۶ تا ۲۰ از این آثار دیدن کنند.

گپ روز

خسرو معصومی، کارگردان فیلم «خرس» در گفت‌وگو با «شرق»:

صبر می‌کنم

فرانک آرتا: با گذشت یک‌سال از نمایش فیلم «خرس» به کارگردانی خسرو معصومی در سی‌امین جشنواره فیلم فجر، همچنان تا امروز مجوز نمایش برای اکران عمومی در سینماهای داخل کشور را دریافت نکرده است. فیلم «خرس» که سیمرغ بلورین بهترین صداگذاری (محمدرضا دلپاک) و سیمرغ بلورین بهترین بازیگر مرد (فرهاد اصلانی) سی‌امین جشنواره فیلم فجر را دریافت کرده، داستان مرد رزمنده‌ای است که پس از سال‌ها اسارت به خانه باز می‌گردد و با همسرش که در غیاب او ازدواج کرده، مواجه می‌شود. با این حال این فیلم توانسته پروانه نمایش بین‌المللی را به دست آورد. پروانه نمایش بین‌المللی، فرصتی است که از زمان معاونت سینمایی جواد شمقدری ایجاد شده و در اختیار فیلم‌های ایرانی که بنا به دلایلی قابل نمایش در ایران نیستند گذاشته شده است. فیلم سینمایی «خرس» در نخستین حضور بین‌المللی خود، جایزه بهترین فیلم (جام زرین) پانزدهمین جشنواره بین‌المللی شانگهای چین را کسب کرد. همچنین نامزد بهترین فیلم و بهترین کارگردانی در جشنواره سینمایی آسیا- پاسیفیک در سال ۲۰۱۲، نامزد بهترین فیلم و بهترین کارگردانی جشنواره بین‌المللی آنتالیا در سال ۲۰۱۲ شده است و همین‌طور در جشنواره فیلم نروژ مورد تقدیر قرار گرفت. درباره وضعیت اکران این فیلم، گفت‌وگوی کوتاهی با خسرو معصومی انجام دادیم که به این شرح است:

عکس: امیر جدیدی، شرق

آقای معصومی این قضیه که فیلم شما جزو فیلم‌هایی بوده که برخی از مردم متدین به‌دلیل تم آن به دادگستری تهران شکایت کرده‌اند، چقدر صحت دارد؟

خیر. فیلم «خرس» جزو آن فیلم‌ها نبود. ضمن اینکه در جلسه‌ای که در معاونت سینمایی تشکیل شده بود و نماینده محترم دادگستری در آنجا حضور داشتند، گفتند که فیلم «خرس» در فهرست این فیلم‌ها قرار ندارد.

پس خبرهای منتشر شده در این مورد را تایید نمی‌کنید؟

بله. تایید نمی‌کنم.

مشکل چست که تاکنون فیلم اکران نشده است؟

خب تم فیلم را نمی‌پسندند.

ولی فیلم شما در سی‌امین جشنواره فیلم فجر دست‌کم در دو رشته برنده جایزه شد. این تناقض را چگونه تعبیر می‌کنید؟

همین‌طور است. فیلم من در جشنواره جایزه گرفت. حتی من طبق قوانین کشورم فیلم «خرس» را ساختم. یعنی فیلمنامه مجوز ساخت گرفت و فیلم هم کاملا منطبق بر فیلمنامه ارایه شده به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بود.

با این حال قرار است فیلم با اصلاحیه مجوز نمایش بگیرد؟

خیر.

ایرادشان برای اکران فیلم چیست؟

می‌گویند فیلم «خرس» ضد جنگ است.

خب، شما چه تمهیدی در نظر دارید تا فیلم اکران شود؟

خب، اگر بخواهم ایرادات فیلم را اعمال کنم دیگر فیلم «خرس» فیلم من نخواهد بود. وقتی فیلم «خرس در نخستین حضور بین‌المللی خود، جایزه بهترین فیلم (جام زرین) پانزدهمین جشنواره بین‌المللی شانگهای چین را دریافت می‌کند، حتما فیلم قابل تامل و خوبی شده. حالا اینکه بخواهم با حذف صحنه‌ها، کلیت فیلم را زیر سوال ببرم، پس چرا دیگر این فیلم را ساختم! حتی به من پیشنهاد دادند که بابت خسارتی که برای هزینه ساخت فیلم متحمل شده‌ایم از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به قوه قضاییه شکایت کنم. چون کار من قانونی بود ولی خودم مایلم در فضای گفت‌وگو این مساله حل شود.

چه راه‌حلی برای اکران فیلم دارید؟

صبر می‌کنم. مگر فیلم «به‌رنگ ارغوان» آقای حاتمی کیا پس از چهارسال بالاخره پروانه نمایش نگرفت و اکران نشد. من هم صبر می‌کنم تا فیلمم اکران شود.

پس به اکران فیلم‌تان امیدوارید؟

کاملا.

گزارش روز

بازتاب مرگ یک رییس‌جمهور

«مور»، «استون» و «پن» از «چاوز» گفتند

شرق: مرگ هوگو چاوز، رییس‌جمهوری ونزوئلا تنها در محافل سیاسی جهان بازتاب نداشت و باعث اعلام عزای عمومی در ایران نشد؛ بلکه به دنبال اعلام خبر رسمی هنرمندان صاحبنامی را نیز به واکنش واداشت. مایکل مور، فیلمساز معترض آمریکایی نخستین هنرمندی بود که به این اتفاق که از چند روز پیش احتمال آن می‌رفت واکنش نشان داد و در صفحه توییتر خودش نوشت: «آمریکای لاتین بابت کارهایی که چاوز انجام داده است باید از او تشکر کند.» مایکل مور که از طرفداران چاوز بود نوشت: «چاوز کسی بود که نفت را متعلق به مردم اعلام کرد و با این کار ۷۵ درصد از فقر را در این کشور از بین برد اما این کار برای او خطرناک بود و آمریکا کودتایی برای کنار زدن او ترتیب داد، هر چند او با رای‌گیری کاملا قانونی انتخاب شده بود.» او درباره نقش چاوز در جنگ خلیج‌فارس هم نوشت و گفت: «پیش از اینکه آنها ما را گرفتار جنگ عراق کنند، رسانه‌های آمریکا مدام مشغول آسیب رساندن به چاوز بودند. ۵۴ کشور دنیا به آمریکا اجازه حمله به عراق را دادند و آمریکای لاتین از چاوز متشکر است که به این کار «نه» گفت.» مور عکس‌هایی را که با چاوز در سال ۲۰۰۹ در جشنواره فیلم ونیز گرفته بود نیز منتشر کرده و نوشته است: «در این جشنواره ساعت‌ها با هم حرف زدیم و او گفته بود سرانجام کسی را دیدم که بیشتر از من از جورج دبلیو بوش متنفر است.» شان پن، بازیگر و روزنامه‌نگار صاحبنام هالیوود هنرمند دیگری بود که به دنبال انتشار خبر درگذشت هوگو چاوز از او گفت: «یک دوست، یک سیاستمدار سوسیالیست که ونزوئلا را به دوره جدیدی منتقل کرد را از دست دادیم.» این دو اولین‌بار سال ۲۰۰۷ یکدیگر را ملاقات کرده بودند. پن که در آگوست ۲۰۱۲ به چاوز در مبارزات انتخاباتی ونزوئلا پیوسته بود در صفحه توییتر خود نوشت: «او تلاش زیادی برای آمریکای لاتین کرد اما برای ارتباط با کوبا و ایران همواره تحت فشار بود.» بازیگر برنده جایزه اسکار از چاوز به عنوان یک انسان خوب نام برد و نوشت: «امروز مردم آمریکا دوستی را از دست دادند که هرگز او را نمی‌شناختند و مردم فقیر سراسر جهان یک قهرمان را از دست دادند. من یک دوست را از دست دادم و همه فکرم اکنون با خانواده رییس‌جمهور چاوز و مردم ونزوئلاست.» شان پن که از مدت‌ها پیش حامی چاوز بود، با حضوری غافلگیرانه در دسامبر گذشته وارد بولیوی شد تا با شرکت در یک مراسم دعای شبانه برای سلامتی او دعا کند. پن نوشته است: او یکی از مشهورترین چهره‌های این کره خاکی بود. الیور استون هم که از دوستان نزدیک چاوز بود و در فیلم مرزهای جنوبی بخشی از زندگی چاوز را نشان داده است؛ در توییتر خودش از مرگ چاوز ابراز ناراحتی کرد و نوشت: «یک قهرمان واقعی را برای همه مردم و همه آنهایی که به فکر استمرار صلح بودند از دست دادیم.»

گزارش

حضور مشایی در جشن هنرمندان

مرتضی محسن‌پور: صحبت از «بهار» بسیار بود. از قطعه «بهار دلنشین» که «سالار عقیلی» اجرا کرد تا سخنرانی اسفندیار رحیم مشایی با گفتن «سلام بر بهار انسان‌ها». محل جشن «سالن اجلاس سران» در ولنجک تهران بود؛ مکانی که در آن معمولا مراسم‌های رسمی، بزرگ و عمدتا سیاسی برگزار می‌شود. «درخت دوستی» عنوان جشنی بود که ۱۵ اسفند همزمان با روز درختکاری در این سالن برپا شد و قرار بود در آن شاهد حضور انبوه هنرمندان رشته‌های مختلف هنری باشیم. این جشن البته یک میهمان سرزده هم داشت: اسفندیار رحیم مشایی. با اینکه از همان ابتدای مراسم، صحبت از حضور «اسفندیار رحیم مشایی» در این مراسم بود، اما تا لحظه شروع برنامه، خبری از وی نبود. اجرا با حدود یک‌ساعت‌ونیم تاخیر آغاز شد و پس از آن با اجرای گروه موسیقی «راز و نیاز» و «خورشیدجان» از تربت جام ادامه پیدا کرد. گروه رازونیاز به خوانندگی سالار عقیلی در جشن یادشده دو قطعه «تا بهار دلنشین» و «خوشه‌چین» را به اجرا گذاشت. دقایقی پس از آن بالاخره اسفندیار رحیم مشایی وارد سالن شد و در ردیف اول نشست. علی معلم که عهده‌دار اجرای این جشن بود مراسم را با شعری از حافظ آغاز کرد: «یاری اندر کس نمی‌بینم یاران را چه شد...!» شعری که برای شروع جشن به نظر تعجب‌برانگیز می‌آمد. و بالاخره جشن شروع شد. پیشکسوتانی چون جمشید مشایخی و داوود رشیدی تا دیگر هنرمندان جوان چون حسام نواب‌صفوی و نیوشا ضیغمی، فریبا کوثری، رضا ناجی، محمد موسوی، کمال پورتراب و عنایت بخشی از حاضران مراسم بودند. اما بخش اصلی این مراسم سخنرانی اسفندیار رحیم مشایی بود. مشایی در ابتدا از «انسان‌های آینده» گفت که به دست ما ساخته خواهند شد: «مدتی به این موضوع فکر می‌کردم که وضعیت بشر در آینده چطور خواهد بود. شاید در کمتر از صدسال دیگر با انسان‌هایی زندگی خواهیم کرد که خودمان آنها را خلق کرده و ساخته‌ایم.» او همچنین با به کاربردن کلمه «بهار» گفت: «حال دستان‌مان را پر کنیم از توشه سفر. به شما فرارسیدن بها را تبریک می‌گویم. امیدوارم بهار مردم ایران بی‌خزان باشد.»

عکس روز

همزمان با سوگواری‌های مردم ونزوئلا برای مرگ چاوز هنرمندان این کشور هم نسبت به این واقعه واکنش نشان دادند عکس بالا نمایشگاهی از بیست تابلوی نقاشی با محوریت شخصیت چاوز است که در یکی از گالری‌های کاراکاس برپا شده.

عکس: AP

هنر هفتم

نامه هیات‌مدیره خانه سینما به ریاست‌جمهوری

● **شرق:** در پی اظهارنظر ریاست سازمان سینمایی در برنامه ۲۰:۳۰ شبکه دوم سیما مبنی بر عملکرد هیات هفت‌نفره رسیدگی به بازگشایی خانه سینما، هیات‌مدیره خانه سینما در جدیدترین واکنش خود نامه‌ای سرگشاده خطاب به ریاست‌جمهوری ارسال کرده است که به این شرح است: «ضمن تقدیم گزارش نمایندگان خانه سینما در هیات هفت‌نفره اصلاح اساسنامه به آگاهی می‌رساند، در پی ملاقات هیات‌مدیره و جمعی از روسای صنوف سینمایی با حضرتعالی به منظور حل مشکل خانه سینما و توصیه آن جناب مبنی بر رفع بهانه‌تراشی‌های موجود پیرامون اساسنامه خانه سینما، هرچند گله‌مندانه گفته شد «که ما آزموده‌ایم در این شهر بخت خویش» اما به احترام توصیه موکد ریاست شورایعالی سینما با حسن‌نیت در این راه قدم نهاده شد. به گواه گزارش مکتوب جناب آقای مسعود جعفری‌جوزانی نماینده محترم ریاست‌جمهوری در هیات هفت‌نفره این حسن‌نیت تا پایان محفوظ ماند. گمان می‌رفت با تقدیم نسخه اصلاح‌شده اساسنامه و تصویب آن بر پایه راهکار پیشنهادی حضرتعالی تحقق وعده حل مشکلات خانه سینما از هر زمان دیگری نزدیک‌تر باشد. اما با اظهارنظرهای ریاست محترم سازمان سینمایی در برنامه ۲۰:۳۰ شبکه دوم سیما مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۴ گویی امور به مدار سابق خود بازگشته است. ابراز این نظرات در تناقض کامل با هدف تشکیل هیات اصلاح اساسنامه است که نمایندگان سازمان سینمایی در آن حضور و مشارکت داشته‌اند.»

در بخش دیگری از این نامه آمده است: «از ظواهر چنین برمی‌آید که در راستای حل مشکل خانه سینما سیاست دوگانه‌ای در حال اعمال است. سیاستی از سوی دفتر جنابعالی برای حل مساله و سیاستی دیگر از سوی مدیریت سازمان سینمایی برای لاینحل ماندن همین مساله. تداوم این دوگانگی جز پریشانی، چنددستگی و تعمیق نفاق در میان جامعه صنفی سینمای ایران پیامد دیگری ندارد لذا با قدردانی از مساعی آن جناب اعلام می‌کند مادام که مدیران و مسوولان سینمایی فعلی بر مسند نشسته باشند نه امیدی به گشایش در سینمای ایران دارد و نه عافیتی را در انتظار جامعه اصناف سینمایی می‌بینند. بنابراین ترجیح می‌دهد با عدم مشارکت در روند پیشنهادی ریاست محترم سازمان سینمایی خسران بیشتری را متوجه جامعه اصناف سینمایی نکند.»